

POLSKA PARAFIA KATOLICKA w Ludwigsburgu

listopad 2025

Filia HEILBRONN – Neckargartach, St. Michael- Kirche, Sudetenstr. 57

<https://ppk-ludwigsburg.de/arka>

W niedziele i święta - Msza święta o godz. 12:30

Pierwsza sobota miesiąca - godz. 10:00 Msza św. i modlitwa różańcowa

(UWAGA! mszy sobotniej nie będzie w czasie świąt, ferii i przedłużonych weekendów)

Jubileusz 80 lat duszpasterstwa polskiego w Heilbronn

Nie znamy jeszcze daty obchodów naszego jubileuszu, ale pragniemy przypomnieć wcześniejsze jubileusze, gdzie byli z nami biskupi z Polski, zaproszony żyjący wtedy ks. Zdzisław Małecki – wcześniejszy nasz proboszcz, przedstawiciele diecezji Rottenburg-Stuttgart, nadburmistrz miasta Heilbronn, ludzie z prasy i wielu innych gości. Od marca br. Arka publikuje w odcinkach historię naszej parafii od lat 40. Dzięki staraniom pana Stanisława Szkoc, władze miasta Heilbronn w lipcu br. odnowiły mocno już zardzewiały **Krzyż Polski przy Charlottenstrasse**. Na 4 stronie ARKI umieściliśmy galerię zdjęć pani Zofii Szkoc z ostatnich jubileuszy, które obchodziliśmy radośnie, z dumą naszej bogatej tradycji.

Uroczystość Wszystkich Świętych to dzień radości i nadziei. Przypomina nam o wszystkich świętych i o powołaniu nas samych do świętości, dzięki Bożej łasce. **Dzień Zaduszny** jest poświęcony wszystkim zmarłym za których modlimy się tego dnia w sposób szczególny, prosząc o **odpust zupełny** dla dusz cierpiących w czyśćcu. Kościół umożliwia **uzyskanie tego odpustu** poprzez nawiedzenie cmentarza i spełnienie warunków odpustu: wzbudzenie intencji otrzymania odpustu, pozostanie w stanie łaski uświęcającej lub przystąpienia do spowiedzi, wyzbycia się przywiązania do grzechu, przyjęcia Komunii świętej, odmówienie Ojciec nasz i Wierzę Boga oraz modlitwy w intencji Ojca Świętego. Przez odpust zupełny możemy zyskać dla dusz czyśćcowych darowanie kar doczesnych i tym samym skrócić ich cierpienia.

1.11.25 - **Zapraszamy po Mszy świętej do wzięcia udziału w nabożeństwie przy Polskim Krzyżu.**

PILNE! Szukamy organisty lub organistki do zastępstw! W najbliższym czasie może dojść do tego, że msze będą odbywać się bez organów. Prosimy o pomoc. Jeśli ktoś z Państwa chciałby przygrywać na mszach lub zna kogoś kto mógłby to czynić prosimy o niezwłoczny kontakt. Będziemy bardzo wdzięczni!

* * * * *

Ks. Eugeniusz Bartnik Proboszcz beugeniusz@gmx.de

07141 251012

0177 5571367

Ks. Piotr Janaszczyk Wikariusz pjanaszczyk@wp.pl

07141 7889131

0152 07484601

Pani Alicja Duczkowska Biuro Parafialne w Ludwigsburgu

07141 893369

Pani Zofia Szkoc Redakcja ARKI

07130 400345

Polacy w Heilbronn (8)

W tym odcinku, pragnę poświęcić szczególną uwagę kobietom; nauczycielkom, które odegrały ogromną rolę w nauczaniu i wychowaniu młodego pokolenia, administratorom w zarządzeniu, siostram zakonnym. W tych trudnych, początkowych latach naszej heilbrońskiej wspólnoty wniosły one niesamowity dorobek dla Polaków mieszkających w Heilbronn.

Kobiety w polskiej służbie

Aby zobrazować jakiego pokroju to były kobiety, niechaj posłuży postać pani Teodozji Piotrowskiej – nauczycielki ur. w 1916r. w Łodzi. Uwięziona przez Gestapo, następnie poddana ciężkim „badaniom” miała zostać wywieziona do Auschwitz. Jednak rodzice i znajomi przekupili kogo trzeba i zamiast do obozu śmierci trafiła do pracy przymusowej w fabryce żywności KNORR w Heilbronn. Fabryka ta zatrudniała całe rodziny z terenów wschodniej Polski. Stąd także obecność dzieci. Osobliwością tej fabryki było tolerowanie nauczania po polsku języka polskiego, religii i rachunków. Pani Piotrowska ryzykując życiem na terenie hitlerowskich Niemiec, bohatersko stanęła do pracy nauczycielskiej – wieczorami po godzinach pracy. Po uwolnieniu, przy wydatnej pomocy kapelana armii amerykańskiej (ks. pochodzenia polskiego z okolicy Detroit) – pani Piotrowska w 1945r. zorganizowała szkołę w Weinsbergu. Początkowo, obok ok. 4.tys Polaków była też grupa jeńców włoskich. Korzystając z obecności wśród Włochów ludzi teatru – Piotrowska zorganizowała polsko-włoską rewię sceniczną z udziałem polskich dzieci.

Tak się dziwnie zdarzyło, że transporten z Polaków, przybyły do Heilbronn cztery siostry zakonne, ze zgromadzenia św. Elżbiety, które jak wielu Polaków, zesłane były na pracę do Niemiec. Były to: siostra Filomena z domu Muraszczyk, pochodząca spod Wrześni, siostra Gerwazja z domu Gostomska z Pomorza, siostra Łukacjana z domu Kaliszan spod Jarocina i siostra Amzelma ze Śląska. Dzielne siostry, natychmiast po przyjeździe zabrały się do pracy. Siostry Filomena i Łukacjana objęły pracę w szpitalu, siostra Gerwazja zorganizowała przedszkole i ochronkę, a siostra Anzelma zajęła się religią w niższych klasach szkoły powszechnej. Wszystkie zaś siostry razem otoczyły opieką kaplicę oraz zawsze były na zawołanie wszystkich słabych i potrzebujących w ośrodku. Błogosławiona i niezmiernie owocna była to praca! Ks. H.Malak napisał: *„Siostra zakonna na uchodźstwie, to był anioł opiekuńczy dla dzieci, szczególnie dla dorastających dziewcząt, ale i starszych, a zwłaszcza cierpiących i chorych.*

Gdy na wezwania swych przełożonych, niejednokrotnie zamierzały wyjechać do kraju, napotykały wręcz na opór fizyczny mieszkańców. Niestety stanowcze wezwanie wyrwało je z nurtu ofiarnej pracy i nieodżałowane siostry dnia 28.maja 1947 roku opuściły Ośrodek w HN.”

Osoba, która położyła ogromne zasługi dla rodaków w Priesterwald, która „kruszyła kopie” z władzami amerykańskimi i UNRRA – była nasza rodaczka z USA, porucznik

Wiktorja Pelc (*pierwsza z lewej na zdjęciu z amerykańską administracją Ośrodka przed jednym z bloków – dziś budynku Policji przy Stuttgarter Strasse*). Amerykanka polskiego pochodzenia, pełniła w Ośrodku funkcję oficera sanitarnego.

Jako głęboko wierząca katoliczka, oddała wielkie usługi również w pracy duszpasterskiej. Pani Pelc dostarczyła tysiące medalików, setki książeczek, różańców, szkaplerzy i innych dewocjonaliów, ale też służyła na każdym kroku polskim kapłanom swymi wpływami i znajomościami u władz, ułatwiając załatwianie wielu spraw.

W pamięci została także pani J.Grzedzielska ucząca języka polskiego i literatury.

W Ośrodku Weinsberg na pierwszy plan wysuwa się pani Mary Jokopovic z Zagrzebia (na zdjęciu obok), która pokochała polskie dzieci. Była ona szefem Opieki Społecznej w Weinsbergu, a od 1.05.1947 pracowała w charakterze administratora obozu. W tym czasie założyła ochronkę, wyremontowała szkołę troszcząc się o stworzenie dobrych warunków higienicznych, zaopatrzenia w odzież, pomoce naukowe i żywność dla wszystkich polskich dzieci. W obozie Weinsberg uczyła także pani Janina Fludorowa. Cały szereg bezimiennych kobiet we wszystkich trzech ośrodkach zajmowały się dziećmi przedszkolnymi. Były to często dzieci urodzone w czasie wojny lub bezpośrednio po wojnie.

Stanisław Szkoc

Galeria wspomnień z ubiegłych lat

60 lat Parafii w Heilbronn

70 lat Parafii w Heilbronn

W 2000 roku z powodu pandemii nie można było obchodzić 75 rocznicy, a Msze św. odbywały się na placu kościelnym przy ograniczonej liczbie wiernych. Dlatego cieszymy się szczególnie na kolejną, 80 rocznicę naszej parafii bez żadnych ograniczeń.